

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 30.06.1965 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1978 do: 13.12.1988

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

60

ZÁKON

zo 17. júna 1965

o prokuratúre

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Prvá časť

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Dozor nad dôsledným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov ministerstvami a inými orgánmi štátnej správy, národnými výbormi, súdmi, hospodárskymi a inými organizáciami i občanmi patrí prokuratúre, na čele ktorej stojí generálny prokurátor Československej socialistickej republiky.

(2) Orgány prokuratúry tvoria jednotnú centralizovanú sústavu, vedenú generálnym prokurátorom Československej socialistickej republiky, v ktorej nižší prokurátori sú podriadení vyšším. Svoje funkcie vykonávajú nezávisle od miestnych orgánov.

(3) Orgány Generálnej prokuratúry Československej socialistickej republiky a vojenských prokuratúr sú podriadené generálnemu prokurátorovi Československej socialistickej republiky. Orgány prokuratúry v Českej socialistickej republike sú podriadené generálnemu prokurátorovi Českej socialistickej republiky. Orgány prokuratúry v Slovenskej socialistickej republike sú podriadené generálnemu prokurátorovi Slovenskej socialistickej republiky.

(4) Generálni prokurátori Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky sú podriadení generálnemu prokurátorovi Československej socialistickej republiky pri výkone dozoru nad dôsledným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov vydaných orgánmi Československej socialistickej republiky. Ostatné orgány prokuratúry v Českej socialistickej republike a v Slovenskej socialistickej republike sú podriadené generálnemu prokurátorovi Československej socialistickej republiky v prípadoch, v ktorých generálny prokurátor Československej socialistickej republiky považuje za nevyhnutné uložiť im úlohy v naliehavom záujme Československej socialistickej republiky preto, že hrozí nebezpečenstvo z omeškania alebo preto, že generálny prokurátor republiky je nečinný.

(5) Pri každej svojej činnosti sa orgány prokuratúry opierajú o iniciatívu pracujúceho ľudu a jeho organizácií.

§ 2

(1) Prokuratúra stráži, presadzuje a upevňuje socialistickú zákonnosť bez ohľadu na akékoľvek miestne vplyvy, zabezpečuje jednotu zákonnosti na celom území republiky a pomáha v prehľbovaní socialistického právneho vedomia a upevňovaní socialistických vzťahov v spoločnosti.

(2) Výkonom dozoru nad správnym a jednotným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov prokuratúra chráni

- a) socialistický štát, jeho spoločenské zriadenie a vzťahy k svetovej socialistickej sústave,
- b) politické, osobné, rodinné, pracovné, sociálne, bytové, majetkové a iné práva a zákonom chránené záujmy občanov,
- c) práva a zákonom chránené záujmy štátnych, družstevných, spoločenských a iných organizácií,
- d) bojaskopnosť ozbrojených síl i ozbrojených sborov a disciplínu a poriadok v nich ustanovený.

(3) Prokuratúra celou svojou činnosťou vychováva občanov k oddanosti vlasti, veci socializmu a komunizmu, k zachovávaniu zákonov a iných právnych predpisov, k ochrane socialistického vlastníctva, k dodržiavaniu pracovnej disciplíny, k úcte k právam, cti a vážnosti spoluobčanov, k plneniu povinností, ktoré im ukladá obrana vlasti, k čestnému plneniu všetkých povinností k štátu a spoločnosti a k zachovávaniu všetkých pravidiel socialistického spoluzitia.

§ 3

(1) Prokurátori plnia svoje úlohy

- a) dozorom nad dôsledným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov ministerstvami a inými orgánmi štátnej správy, národnými výbormi, hospodárskymi a inými organizáciami a jednotlivými občanmi (všeobecný dozor),
- b) trestným stíhaním osôb, ktoré sa dopustili trestných činov a prečinov,
- c) dozorom nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom trestnom konaní,
- d) dozorom nad zákonnosťou postupu a rozhodovania súdov a štátnych notárstiev a účasťou v konaní pred súdmi a štátnymi notárstvami,
- e) dozorom nad zachovávaním zákonnosti v miestach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie a ochranná výchova.

(2) Nadriadený prokurátor je oprávnený vykonávať jednotlivé úkony prokurátorov jemu podriadených.

(3) Dozor nad vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov dobrovoľnými spoločenskými organizáciami a ich orgánmi vykonávajú prokurátori, len pokiaľ spoločenské organizácie a ich orgány obstarávajú úlohy štátnej správy. Toto obmedzenie neplatí, pokiaľ ide o dozor nad dodržiavaním zákonnosti družstvami a družstevnými organizáciami včítane jednotných roľníckych družstiev.

§ 4

Prokurátori, vykonávajúc v mene štátu dozor nad dôsledným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov, sú povinní robiť opatrenia na odstránenie porušenia socialistickej zákonnosti bez ohľadu na to, kto ju porušil, ako aj na obnovu porušených práv, a dbať, aby každý, kto zavinil porušenie zákonnosti, bol braný na zodpovednosť.

§ 5

Vyšetovatelia prokuratúry vykonávajú vyšetrovanie trestných činov v rozsahu, ktorý ustanovujú osobitné predpisy.

§ 6

(1) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky je zodpovedný Federálnemu zhromaždeniu. Generálny prokurátor Českej socialistickej republiky je zodpovedný Českej národnej rade. Generálny prokurátor Slovenskej socialistickej republiky je zodpovedný Slovenskej národnej rade.

(2) Generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky vymenúva a odvoláva prezident Československej socialistickej republiky, do rúk ktorého skladá sľub. Ak generálnym prokurátorom Československej socialistickej republiky je občan Českej socialistickej republiky, bude za jeho prvého námestníka vymenovaný občan Slovenskej socialistickej republiky alebo naopak. Generálneho prokurátora republiky vymenúva a odvoláva predsedníctvo národnej rady. Návrh na vymenovanie generálneho prokurátora republiky podáva generálny prokurátor Československej socialistickej republiky. Generálny prokurátor republiky skladá sľub do rúk predsedu príslušnej národnej rady.

(3) Federálne zhromaždenie môže navrhnúť prezidentovi Československej socialistickej republiky, aby generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky z jeho funkcie odvolal. Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky môže predsedníctvu národnej rady navrhnúť, aby generálneho prokurátora republiky odvolalo.

§ 7

(1) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky podáva Federálnemu zhromaždeniu správy o stave socialistickej zákonnosti.

(2) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky je povinný na požiadanie osobne sa zúčastniť na schôdzke snemovne, jej výboru alebo Predsedníctva Federálneho zhromaždenia; podáva im žiadané informácie a správy.

(3) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky predkladá Predsedníctvu Federálneho zhromaždenia otázky, ktoré je potrebné upraviť zákonom Federálneho zhromaždenia alebo zákonná úprava ktorých vyžaduje doplnenia alebo zmeny.

(4) Generálni prokurátori republík postupujú podľa zásad uvedených v odsekoch 1 až 3 vo vzťahu k národným radám, ich predsedníctvam a výborom.

§ 8

Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky upozorňuje Federálne zhromaždenie na právne predpisy vydané orgánmi Československej socialistickej republiky, ktoré odporujú ústavnému alebo inému zákonu Federálneho zhromaždenia. Generálni prokurátori republík postupujú podľa uvedenej zásady vo vzťahu k národným radám, pokiaľ ide o právne predpisy vydané orgánmi republík.

§ 9

(1) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky sa zúčastňuje s poradným hlasom na schôdkach vlády Československej socialistickej republiky. Generálny prokurátor republiky sa zúčastňuje s poradným hlasom na schôdkach vlády republiky.

(2) Prokurátori sú oprávnení zúčastniť sa s poradným hlasom na zasadaniach národných výborov a ich orgánov, iných orgánov štátnej správy, družstevných, hospodárskych, rozpočtových a obdobných organizácií.

§ 10

(1) Prokurátori pôsobia na to, aby orgány štátnej správy, národné výbory, súdy, hospodárske a iné organizácie samy zabezpečovali dodržiavanie socialistickej zákonnosti tak pri výkone svojej pôsobnosti, ako aj u podriadených orgánov, a aby robili opatrenia na odstránenie príčin porušovania zákonnosti a dbali, aby ten, kto zavinil jej porušenie, bol braný na zodpovednosť.

(2) Prokurátori dozerajú, či a ako kontrolné orgány plnia svoje povinnosti pri zabezpečovaní socialistickej zákonnosti uložené im právnymi predpismi, a pôsobia svojimi prostriedkami na odstránenie zistených závad. Oznamujú kontrolným orgánom v záujme správneho zamerania a koordinácie kontrolnej činnosti poznatky zistené pri výkone prokurátorského dozoru.

§ 11

(1) Ministerstvá a iné orgány štátnej správy, národné výbory, súdy, hospodárske a iné organizácie sú povinné pomáhať prokurátorom pri plnení ich úloh, s urýchlením vyhovieť ich dožiadaniam, najmä im požičiavať spisy a doklady a podávať im vysvetlenie. Taktiež sú povinné upozorňovať prokurátorov na porušenie zákonov aj iných právnych predpisov, ktoré nemôžu odstrániť vo vlastnej pôsobnosti.

(2) Prokurátori sú oprávnení vyžadovať od štátnych orgánov a hospodárskych organizácií vykonanie previerok a revízií, pokiaľ sú nevyhnutne potrebné na zistenie, či došlo k porušeniu zákonnosti, prípadne či bol spáchaný trestný čin. Tieto orgány a organizácie sú povinné vyhovieť žiadostiam v lehotách určených prokurátorom.

(3) Povinnosti a oprávnenia uvedené v odsekoch 1 a 2 sa nevzťahujú na veci operačnej a mobilizačnej povahy.

§ 12

(1) Každý má právo žiadať prokurátora o preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánov a organizácií z hľadiska dodržania socialistickej zákonnosti a o prokurátorské opatrenie na odstránenie zisteného porušenia socialistickej zákonnosti.

(2) Prokurátor je povinný takýto podnet preskúmať. Musí prešetriť všetky okolnosti rozhodujúce pre posúdenie, či došlo k porušeniu socialistickej zákonnosti, a urobiť opatrenie na odstránenie porušenia zákonnosti a jeho príčin, na obnovenie porušených práv a na vyvodenie zodpovednosti proti tomu, kto porušenie zákonnosti zavinil.

(3) Vybavenie podnetu musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a zabezpečovať ochranu práv a zákonom chránených záujmov občanov a organizácií v zhode s celospoločenskými záujmami.

(4) O vybavení podnetu sa musí ten, kto ho urobil, upovedomiť. Upovedomenie sa musí zdôvodniť. Ak ten, kto podnet urobil, nie je s vybavením spokojný, môže požiadať o preskúmanie vybavenia; v takom prípade preskúma vec nadriadený prokurátor. Ďalšie podnety v tej istej veci sa prešetrujú, len pokiaľ obsahujú nové skutočnosti.

(5) Podnet musí prokurátor vybaviť do dvoch mesiacov. Túto lehotu môže v odôvodnených prípadoch predĺžiť nadriadený prokurátor.

§ 13

(1) Každý je povinný na výzvu sa ustanoviť na prokuratúru a podať prokurátorovi potrebné vysvetlenia.

(2) Podať vysvetlenie môže odoprieť ten, kto by tým porušil zákonom výslovne uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, okrem prípadu, ak by bol od tejto povinnosti oslobodený príslušným orgánom alebo tým, v záujme ktorého túto povinnosť má, alebo kto by tým spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania seba alebo osobám blízkym (§ 116 Občianskeho zákonníka).

(3) Kto sa ustanoví na výzvu podľa ustanovenia odseku 1, má nárok na náhradu hotových výdavkov a ušlého zárobku. Tento nárok nemá ten, kto bol predvolaný vo svojom vlastnom záujme. Nárok zaniká, ak ho oprávnený neuplatní do troch dní po ustanovení sa.

(4) Ak občan bez ospravedlnenia sa alebo bez závažných dôvodov nevyhoví výzve, môže mu prokurátor uložiť poriadkovú pokutu až do 200 Kčs, prípadne môže nariadiť jeho predvedenie. Proti uloženiu pokuty je prípustná sťažnosť. Musí sa podať do pätnástich dní u prokurátora, ktorý pokutu uložil. Ak prokurátor nevyhoví sťažnosti sám, predloží ju neodkladne na rozhodnutie nadriadenému prokurátorovi. Prokurátor môže uloženú pokutu taktiež odpustiť. Právoplatné rozhodnutie o uložení pokuty je vykonateľné podľa predpisov Občianskeho súdneho poriadku o výkone rozhodnutí.

(5) Ustanovenia uvedené v odsekoch 1 až 4 sa nevzťahujú na úkony podľa ustanovení Trestného poriadku.

Druhá časť

Výkon prokurátorského dozoru

Oddiel 1

Všeobecný dozor

§ 14

(1) Prokurátori vykonávajú dozor nad dôsledným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov ministerstvami a inými orgánmi štátnej správy, národnými výbormi, hospodárskymi a inými organizáciami a jednotlivými občanmi a nad tým, aby nikto nebol vo svojich právach nezákonne obmedzovaný.

(2) Pri plnení týchto úloh sú prokurátori oprávnení najmä

- a) preskúmať zákonnosť všeobecne záväzných právnych predpisov (články 80 a 139 ústavného zákona č. 143/1968 Zb.), všeobecne záväzných nariadení národných výborov (článok 94 ústavy), smerníc, úprav, uznesení a iných aktov všeobecnej povahy vydávaných orgánmi uvedenými v odseku 1,
- b) preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov uvedených v odseku 1 v jednotlivých prípadoch,

c) vykonávať na orgánoch uvedených v odseku 1 preverky dodržiavania zákonnosti.

§ 15

(1) Proti všeobecne záväzným právnym predpisom, proti všeobecne záväzným nariadeniam národných výborov a proti rozhodnutiam, opatreniam a iným aktom (ďalej len „rozhodnutia“), ktoré odporujú zákonom a iným právnym predpisom, podá prokurátor protest na orgáne, ktorý ich vydal, alebo na orgáne tomuto orgánu nadriadenému alebo naň dozerajúcemu.

(2) Ak bol protest podaný na orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, môže tento orgán sám svoje rozhodnutie, proti ktorému protest smeruje, zrušiť alebo ho nahradiť rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu. Ak nevyhovie takto orgán plne protestu sám, je povinný predložiť ho v lehote uvedenej v odseku 7 orgánu nadriadenému alebo dozerajúcemu, ktorý o proteste rozhodne.

(3) Ak orgán o proteste v ustanovenej lehote nerozhodne, ani sám vec nepredloží orgánu nadriadenému alebo dozerajúcemu, podá prokurátor protest priamo na tento orgán.

(4) Nadriadeným orgánom národného výboru príslušným na rozhodnutie o proteste, ak mu nevyhovie orgán, ktorý rozhodnutie vydal (odsek 2), je zodpovedajúci orgán národného výboru vyššieho stupňa, a ak išlo o rozhodnutie odboru krajského národného výboru, príslušný ústredný orgán štátnej správy.

(5) Proti rozhodnutiu, ktorým sa protestu nevyhovelo, môže prokurátor podať nový protest.

(6) Ak ministerstvo, iný ústredný orgán alebo národný výbor priamo riadený vládou protestu nevyhovie, predloží ho na rozhodnutie príslušnej vláde. Vo veciach, ktoré sa spravujú predpismi o správnom konaní, platia ustanovenia o správnom konaní.

(7) Ak prokurátor neurčí inú lehotu, musí sa protest vybaviť do tridsiatich dní.

(8) Ak sa protestu vyhovel, rozhodnutie sa zrušilo a vec sa vrátila orgánu, rozhodnutím ktorého sa porušil zákon alebo iný právny predpis, je orgán vydávajúci nové rozhodnutie viazaný právnym názorom vysloveným v rozhodnutí o proteste.

(9) Protest nemožno podať, ak uplynulo päť rokov od vydania rozhodnutia. Vo veciach, ktoré sa spravujú predpismi o správnom konaní, sa táto lehota počíta od právoplatnosti rozhodnutia.

§ 16

(1) Výkon rozhodnutia sa zastavuje uplynutím lehoty ustanovenej na vybavenie protestu, pokiaľ prokurátor zastavenie výkonu nenavrhne už pri podaní protestu alebo pred uplynutím lehoty ustanovenej na jeho vybavenie. Orgán je povinný takému návrhu vyhovieť. Ak protest smeruje proti nariadeniu alebo uskutočňovaniu výkonu rozhodnutia, zastavuje sa ďalší výkon rozhodnutia podaním protestu.

(2) Ak sa protestu vyhovel, musí orgán, rozhodnutie ktorého sa zrušilo alebo zmenilo, porušené práva bez meškania obnoviť, a to najneskoršie do tridsiatich dní, ak prokurátor neurčí inú lehotu. Ak obnova porušeného práva nie je možná, je orgán povinný urobiť v tej istej lehote inú primeranú nápravu. O obnove práv alebo inej primeranej náprave je povinný podať prokurátorovi v určenej lehote zpravu.

§ 17

(1) Ministerstvám a iným orgánom štátnej správy, národným výborom, hospodárskym a iným organizáciám podávajú prokurátori upozornenia na odstránenie porušovania zákonov a iných právnych predpisov, ako aj príčin, ktoré k nim viedli.

(2) Ak v upozornení nie je určená iná lehota, je orgán, ktorému sa upozornenie podalo, povinný do tridsiatich dní upozornenie prejednať, urobiť opatrenie na odstránenie porušovania zákonov a iných právnych predpisov, ako aj príčin, ktoré k nemu viedli, a o výsledku prejednávania a o urobených opatreniach podať prokurátorovi zprávu.

Oddiel 2

Trestné stíhanie osôb a dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom trestnom konaní

§ 18

(1) Prokurátori dozerajú, aby sa všetky trestné činy zistili a dôsledne objasnili, a ich páchatelov stíhajú podľa ustanovení Trestného poriadku. Taktiež stíhajú osoby, ktoré sa dopustili prečinov.

(2) Prokurátori podľa ustanovení Trestného poriadku vykonávajú dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom trestnom konaní.

(3) Pri plnení týchto úloh zabezpečujú, aby nikto nebol bezdôvodne trestne stíhaný, nezákonne obmedzovaný na osobnej slobode alebo inak nezákonne obmedzovaný vo svojich právach.

§ 19

Prokurátori pôsobia na to, aby sa orgány štátnej správy, národné výbory, hospodárske a iné organizácie, najmä i dobrovoľné spoločenské organizácie podieľali na zamedzovaní a predchádzaní trestnej činnosti a prispievali k prehĺbeniu výchovného pôsobenia trestného konania.

Oddiel 3

Dozor nad zákonnosťou postupu a rozhodovania súdov a štátnych notárstiev a účasť v konaní pred súdmi a štátnymi notárstvami

§ 20

(1) Prokurátori podľa ustanovení predpisov o konaní pred súdmi a štátnymi notárstvami dozerajú nad zákonnosťou postupu a rozhodovania súdov a štátnych notárstiev, ako aj nad zákonnosťou výkonu ich rozhodnutí.

(2) Prokurátori sa podľa Trestného poriadku zúčastňujú na trestnom konaní súdnom.

(3) Prokurátori sú oprávnení podľa predpisov o konaní pred súdmi a štátnymi notárstvami podávať návrhy na začatie konania alebo kedykoľvek do konania vstúpiť, ak majú za to, že to vyžaduje záujem spoločnosti alebo ochrana práv občanov, a zúčastňovať sa na týchto konaniach.

§ 21

Proti rozhodnutiam súdov a štátnych notárstiev, ktoré odporujú zákonom a iným právnym predpisom, podávajú prokurátori opravné prostriedky podľa ustanovení predpisov o konaní pred súdmi a štátnymi notárstvami.

§ 22

Prokurátori podávajú podľa predpisov o konaní pred súdmi sťažnosti pre porušenie zákona a podnety na zaujatie stanovísk na zabezpečenie jednotného výkladu zákonov.

§ 23

Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky je oprávnený zúčastniť sa na zasadaniach pléna Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky. Generálni prokurátori republík sú oprávnení zúčastniť sa na zasadaniach plén najvyšších súdov republík.

Oddiel 4

Dozor nad zachovávaním zákonnosti v miestach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie a ochranná výchova

§ 24

(1) Prokurátori dozerajú, aby sa v miestach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie a ochranná výchova držali osoby len na základe rozhodnutia na to oprávneného orgánu a aby sa presne zachovávali predpisy platné pre výkon väzby, trestu odňatia slobody, ochranného liečenia a ochrannej výchovy.

(2) Pri výkone dozoru v miestach, v ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, prokurátori taktiež dbajú, aby sa dodržiavali zákony a iné právne predpisy o zabezpečení a vykonávaní prevýchovy pri výkone trestu odňatia slobody.

§ 25

(1) Prokurátori sú povinní vykonávať pravidelne previerky v miestach uvedených v ustanovení § 24 ods. 1, oboznamovať sa s činnosťou správ týchto miest, zastavovať vykonávanie rozkazov a rozhodnutí, prípadne ich zrušiť, ak odporujú zákonom a iným právnym predpisom.

(2) Osoby, ktoré sú v týchto miestach držané nezákonne, je prokurátor povinný ihneď prepustiť.

§ 26

Pri výkone dozoru podľa ustanovení § 24 sú prokurátori oprávnení

- navštevovať miesta uvedené v ustanovení § 24 ods. 1 v ktoromkoľvek čase, pričom majú voľný prístup do všetkých ich priestorov,
- nazeráť do dokladov, podľa ktorých boli osoby pozbavené slobody, a hovoriť s týmito osobami bez prítomnosti iných osôb,
- preverovať, či rozkazy a rozhodnutia správ miest uvedených v ustanovení § 24 ods. 1 alebo orgánov im nadriadených týkajúce sa výkonu väzby, trestu odňatia slobody, ochranného liečenia a ochrannej výchovy zodpovedajú zákonom a iným právnym predpisom,
- žiadať od pracovníkov správ miest uvedených v § 24 ods. 1 potrebné vysvetlenia a predloženie spisov, dokladov, rozkazov a rozhodnutí týkajúcich sa výkonu väzby, trestu odňatia slobody, ochranného liečenia a ochrannej výchovy.

§ 27

(1) Správy miest uvedených v ustanovení § 24 ods. 1 sú povinné vykonať rozkazy prokurátora, ktoré sa týkajú zachovávaní predpisov platných pre výkon väzby, trestu odňatia slobody, ochranného liečenia a ochrannej výchovy.

(2) Správy miest uvedených v ustanovení § 24 ods. 1 sú povinné do 24 hodín odoslať prokurátorovi jemu určenú sťažnosť alebo oznámenie osoby držanej v týchto miestach.

(3) Prokurátori sú povinní dozerať, aby sa sťažnosti a oznámenia osôb držaných v miestach uvedených v ustanovení § 24 ods. 1 bez meškania odoslali tým orgánom alebo činiteľom, ktorým sú adresované.

Tretia časť

Vyšetrovanie vykonávané vyšetrovateľmi prokuratúry

§ 28

Pri vyšetrovaní trestných činov postupujú vyšetrovatelia prokuratúry podľa ustanovení Trestného poriadku.

§ 29

Prokurátor uplatňuje pri vyšetrovaní svoju pôsobnosť voči vyšetrovateľom prokuratúry dozorom nad vyšetrovaním podľa ustanovení Trestného poriadku.

Štvrtá časť

Organizácia prokuratúry

§ 30

(1) Prokuratúra sa člení na Generálnu prokuratúru Československej socialistickej republiky, súčasťou ktorej je Hlavná vojenská prokuratúra, Generálnu prokuratúru Českej socialistickej republiky, Generálnu prokuratúru Slovenskej socialistickej republiky, krajské prokuratúry, vyššie vojenské prokuratúry, okresné prokuratúry a vojenské obvodné prokuratúry. Na území hlavného mesta Československej socialistickej republiky a Českej socialistickej republiky Prahy plní úlohy krajskej prokuratúry Mestská prokuratúra v Prahe a úlohy okresných prokuratúr plnia obvodné prokuratúry. Na území hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy plní úlohy krajskej prokuratúry Mestská prokuratúra v Bratislave a úlohy okresných prokuratúr plnia obvodné prokuratúry. Úlohy okresných prokuratúr na území miest Brna, Ostravy, Plzne a Košíc plnia mestské prokuratúry v Brne, Ostrave, Plzni a Košiciach. Za brannej pohotovosti štátu pôsobia ako vojenské prokuratúry aj vyššie poľné prokuratúry a nižšie poľné prokuratúry.

(2) Sídla a obvody prokuratúr sa zhodujú so sídlami a obvody súdov.

(3) Generálni prokurátori republík môžu určiť v obvode svojej pôsobnosti výnimky z ustanovenia ods. 2. Tieto opatrenia vyhlásia v Zbierke zákonov.

§ 31

Sídla, obvody a pôsobnosť vyšších vojenských prokuratúr a vojenských obvodných prokuratúr ustanoví generálny prokurátor Československej socialistickej republiky po dohode s ministrom národnej obrany.

§ 31a

Na čele Generálnej prokuratúry Českej socialistickej republiky je generálny prokurátor Českej socialistickej republiky. Na čele Generálnej prokuratúry Slovenskej socialistickej republiky je generálny prokurátor Slovenskej socialistickej republiky.

§ 32

(1) Na čele Hlavnej vojenskej prokuratúry je hlavný vojenský prokurátor.

(2) Na čele krajských prokuratúr sú krajskí prokurátori, na čele mestských prokuratúr mestskí prokurátori, na čele okresných prokuratúr okresní prokurátori a na čele obvodných prokuratúr obvodní prokurátori.

(3) Na čele vyšších vojenských prokuratúr sú vyšší vojenský prokurátori; na čele vojenských obvodných prokuratúr sú vojenský obvodní prokurátori.

(4) Na jednotlivých prokuratúrach sú činní prokurátori a vyšetrovatelia prokuratúr, ktorí sú podriadení vedúcim prokurátorom (odsek 1 až 3) a spolu s nimi ich nadriadeným prokurátorom.

§ 33

(1) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky, generálni prokurátori republík a hlavný vojenský prokurátor riadia a kontrolujú činnosť všetkých im podriadených prokuratúr. Na plnenie úloh vydávajú príkazy a pokyny záväzné pre všetkých podriadených prokurátorov a vyšetrovateľov prokuratúry.

(2) Generálnych prokurátorov zastupujú v určenom rozsahu ich námestníci. Jedným z námestníkov generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky je hlavný vojenský prokurátor, ktorý zastupuje generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky pri plnení úloh v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch.

§ 35

Krajskí prokurátori, vyšší vojenský prokurátori, mestskí prokurátori, okresní prokurátori, vojenský obvodní prokurátori a obvodní prokurátori môžu mať námestníkov, ktorí ich zastupujú v určenom rozsahu.

§ 36

(1) Dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi a organizáciami s federálnou pôsobnosťou vykonáva generálny prokurátor Československej socialistickej republiky a v rozsahu ním určenom prokurátori činní na Generálnej prokuratúre Československej socialistickej republiky. Dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi a organizáciami, pôsobnosť ktorých presahuje obvod krajskej prokuratúry (Mestskej prokuratúry v Prahe), vykonáva na území Českej socialistickej republiky generálny prokurátor Českej socialistickej republiky a v rozsahu ním určenom prokurátori činní na Generálnej prokuratúre Českej socialistickej republiky. Dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi a organizáciami, pôsobnosť ktorých presahuje obvod krajskej prokuratúry (Mestskej prokuratúry v Bratislave), vykonáva na území Slovenskej socialistickej republiky generálny prokurátor Slovenskej socialistickej republiky a v rozsahu ním určenom prokurátori činní na Generálnej prokuratúre Slovenskej socialistickej republiky.

(2) Dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi a organizáciami, pôsobnosť ktorých presahuje obvod okresnej (obvodnej, mestskej) prokuratúry, vykonávajú krajskí prokurátori (mestský prokurátor v Prahe, mestský prokurátor v Bratislave) a v rozsahu nimi určenom prokurátori činní na krajských prokuratúrach (Mestskej prokuratúre v Prahe, Mestskej prokuratúre v Bratislave).

(3) Dozor nad zachovávaním zákonnosti ostatnými orgánmi a organizáciami vykonávajú okresní (obvodní, mestskí) prokurátori a v rozsahu nimi určenom prokurátori činní na okresných (obvodných, mestských) prokuratúrach.

(4) Dozor nad zachovávaním zákonnosti právnickými osobami vykonávajú okresní (obvodní) prokurátori, v obvode pôsobnosti ktorých sa nachádza sídlo právnickej osoby.

(5) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky rozhoduje kompetenčné spory medzi generálnymi prokurátormi republík.

(6) Dozor nad zachovávaním zákonnosti v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch vykonávajú vojenský prokurátori.

Piata časť

Prokurátori, vyšetrovatelia prokuratúry a právni čakatelia prokuratúry

§ 37

(1) Prokurátorom alebo vyšetrovateľom prokuratúry môže byť ustanovený politicky a odborne vyspelý bezúhonný československý občan, ktorý

- a) dovŕšil vek najmenej 24 rokov,
- b) má úplné vysokoškolské právnické vzdelanie,
- c) po určený čas vykonával čakatelskú prax a úspešne zložil záverečnú skúšku.

(2) Vojenským prokurátorom alebo vyšetrovateľom vojenskej prokuratúry môže byť len dôstojník justície v činnej službe.

(3) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky, generálni prokurátori republík a hlavný vojenský prokurátor môže pri ustanovení prokurátorom z dôležitých dôvodov výnimočne odpustiť čakatelskú prax aj zloženie záverečnej skúšky, ak ustanovovaný inak dáva záruku správneho výkonu prokurátorskej funkcie; pri ustanovení vyšetrovateľom prokuratúry môže za tých istých podmienok odpustiť aj vysokoškolské právnické vzdelanie.

§ 38

(1) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky vymenúva a odvoláva námestníkov generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky a hlavného vojenského prokurátora. Ustanovuje taktiež do funkcií a z nich odvoláva prokurátorov a vyšetrovateľov Generálnej prokuratúry Československej socialistickej republiky.

(2) Generálni prokurátori republík vymenúvajú a odvolávajú námestníkov generálnych prokurátorov republík. Ustanovujú taktiež do funkcií a z nich odvolávajú podriadených prokurátorov a vyšetrovateľov prokuratúry.

(3) Hlavný vojenský prokurátor ustanovuje do funkcií a z nich odvoláva vojenských prokurátorov a vyšetrovateľov vojenských prokuratúr.

§ 39

Prokurátori a vyšetrovatelia prokuratúry zložia pri svojom prvom ustanovení do rúk nadriadeného prokurátora tento sľub:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem verný Československej socialistickej republike a veci socializmu, že budem strážiť, presadzovať a upevňovať socialistickú zákonnosť, dbať pri plnení svojich povinností na záujmy republiky a pracujúceho ľudu a zachovávať mlčanlivosť v úradných veciach.“

§ 40

(1) Pracovné pomery prokurátorov a vyšetrovateľov prokuratúry sa spravujú všeobecnými právnymi predpismi, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Pracovný pomer prokurátorov a vyšetrovateľov prokuratúry vzniká ustanovením do funkcie prokurátora alebo vyšetrovateľa prokuratúry.

(3) Pracovný pomer prokurátora alebo vyšetrovateľa prokuratúry sa končí

- a) ak sa prokurátorovi alebo vyšetrovateľovi prokuratúry uložilo kárne opatrenie prepustenia,
- b) ak prokurátor alebo vyšetrovateľ prokuratúry splnil podmienky pre nárok na plný starobný alebo invalidný dôchodok, a to ak prokurátor alebo vyšetrovateľ prokuratúry o to požiadal, alebo ak tak rozhodne nadriadený prokurátor oprávnený na rozhodnutie podľa § 38.

§ 41

Prokurátor alebo vyšetrovateľ prokuratúry môže sa svojej funkcii vzdať. Vyhlásenie o tom musí byť písomné. Vzdanie sa funkcii môže nadriadený prokurátor oprávnený na rozhodnutie podľa § 38 odmietnuť len výnimočne z dôležitých celospoločenských záujmov.

§ 42

(1) O vojenskom služobnom pomere platia pre vojakov činných na prokuratúre, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, právne predpisy vzťahujúce sa na vojakov, ako i vojenské služobné predpisy a poriadky.

(2) Osobným úradom vojakov činných na prokuratúre a ostatných zamestnancov činných na vojenských prokuratúrach je Ministerstvo národnej obrany.

§ 43

(1) Prokurátori a vyšetrovatelia prokuratúry sú povinní pri plnení svojich úloh zachovávať zákony a iné právne predpisy, vykladať ich v záujme pracujúceho ľudu a spravodlivo rozhodovať. Sú tiež povinní dbať na služobné rozkazy a zachovávať mlčanlivosť v úradných veciach, pokiaľ ich od tejto povinnosti pre určitý prípad neoslobodil nadriadený prokurátor oprávnený na rozhodnutie podľa § 38. Ďalej sú povinní vystríhať sa pri výkone svojej funkcii i v občianskom živote všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť prokuratúry alebo znížiť dôveru občanov k nej.

(2) Prokurátori a vyšetrovatelia prokuratúry postupujú pri plnení svojich úloh v úzkej súčinnosti s inými štátnymi orgánmi, najmä s národnými výbormi a dobrovoľnými spoločenskými organizáciami pracujúcich a usilujú sa o to, aby do boja proti porušovaniu socialistickej zákonnosti boli zapojené najširšie vrstvy občanov.

(3) Prokurátori a vyšetrovatelia prokuratúry sú povinní využívať svoje znalosti a skúsenosti na politickú a výchovnú činnosť medzi občanmi zameranú na upevňovanie socialistickej vzťahov medzi občanmi a na prehĺbovanie socialistickej právneho vedomia pracujúcich. Oboznamujú občanov so zásadami socialistickej právneho poriadku a využívajú pritom poznatky z práce prokuratúry.

§ 44

(1) Prokurátori a vyšetrovatelia prokuratúry nesmú bez súhlasu nadriadeného prokurátora oprávneného na rozhodnutie podľa § 38 vykonávať vedľajšiu platenú činnosť s výnimkou činnosti vedeckej, publicistickej, umeleckej a pedagogickej činnosti na vysokých školách.

(2) Prokurátori a vyšetrovatelia prokuratúry sú povinní aj po skončení pracovného pomeru zachovávať mlčanlivosť a splniť všetky záväzky, ktoré vznikli za trvania pracovného pomeru.

§ 45

(1) Zavinené porušenie povinností prokurátormi alebo vyšetrovateľmi prokuratúry, najmä porušenie pracovnej disciplíny, vážne závady pri plnení pracovných povinností, nedôstojné správanie sa pri výkone služby alebo v občianskom živote, je kárnym previnením; u vojakov činných na prokuratúre je disciplinárnym priestupkom.

(2) Za kárne previnenie sa prokurátorom a vyšetrovateľom prokuratúry uloží niektoré z kárných opatrení, ktorými sú

- a) pokarhanie,
- b) verejné pokarhanie,
- c) zníženie funkčného platu až o 10 %, a to najdlhšie na dobu troch mesiacov,
- d) preradenie na nižšiu funkciu,
- e) prepustenie.

§ 46

(1) Kárna právomoc nad prokurátormi a vyšetrovateľmi prokuratúry patrí nadriadeným prokurátorom oprávneným na rozhodnutie podľa § 38. Výkon kárnej právomoci upraví generálny prokurátor Československej socialistickej republiky.

(2) Disciplinárnu právomoc nad vojakmi činnými na prokuratúre vykonáva hlavný vojenský prokurátor podľa predpisov pre nich platných. Disciplinárnu právomoc nad hlavným vojenským prokurátorom vykonáva generálny prokurátor Československej socialistickej republiky.

§ 47

(1) Kárne konanie možno zaviesť do jedného mesiaca odo dňa, keď kárne previnenie vyšlo najavo, najneskoršie však do jedného roka, a ak ide o previnenie zistené pri previerkach práce, do dvoch rokov odo dňa, keď sa prokurátor alebo vyšetrovateľ prokuratúry previnenia dopustil.

(2) Ak proti prokurátorovi alebo vyšetrovateľovi prokuratúry sa začalo stíhanie pre trestný čin takého druhu, že to môže mať vplyv na jeho ďalšie zotrvanie vo funkcii, možno kárne konanie zaviesť aj po uplynutí lehôt uvedených v odseku 1, pokiaľ nedošlo k premlčaniu trestného stíhania podľa príslušných ustanovení Trestného zákona.

§ 48

(1) Ak sa prokurátor alebo vyšetrovateľ prokuratúry stane dôvodne podozrivým z kárneho previnenia takej povahy, že by sa jeho ďalším zotrvaním v práci ohrozil dôležitý verejný záujem, alebo ak bol vzatý do väzby, pozbaví ho príslušný krajský prokurátor (mestský prokurátor v Prahe, mestský prokurátor v Bratislave), generálny prokurátor republiky, prípadne generálny prokurátor Československej socialistickej republiky výkonu práce. Pokiaľ pozbavenie výkonu práce vykoná

krajský prokurátor (mestský prokurátor v Prahe, mestský prokurátor v Bratislave), oznámi to bez meškania nadriadenému generálnemu prokurátorovi republiky.

(2) Po dobu pozbavenia výkonu práce patrí slobodnému prokurátorovi alebo vyšetrovateľovi prokuratúry 30 % a ženatému 50 % základného platu. Táto časť základného platu sa zvyšuje o 10 % na každé dieťa, na ktoré patrí prídavok na deti, najviac však do výšky dvoch tretín základného platu. Prídavok na deti patrí neskrátený. Iné príjmy získané prokurátorom alebo vyšetrovateľom prokuratúry v tejto dobe sa započítavajú, pokiaľ spolu so zníženým základným platom prevyšujú základný plat.

(3) Ak zaniknú okolnosti, ktoré odôvodňovali pozbavenie výkonu práce, nadriadený prokurátor oprávnený na rozhodnutie podľa § 38 zruší. Ak kárne konanie skončilo zastavením, nevyplatené príjmy sa doplatia.

§ 49

Priestupky postihované inými orgánmi než súdmi sa u prokurátorov a vyšetrovateľov prokuratúry posudzujú ako kárne previnenia podľa tohto zákona.

§ 50

(1) Generálny prokurátor Československej socialistickej republiky má postavenie vedúceho ústredného orgánu Československej socialistickej republiky. Generálni prokurátori republík majú postavenie vedúcich ústredných orgánov republík.

(2) O príjmoch generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky platia ustanovenia o príjmoch ministrov Československej socialistickej republiky, o príjmoch námestníkov generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky ustanovenia o príjmoch námestníkov ministra Československej socialistickej republiky. O príjmoch generálnych prokurátorov republík platia ustanovenia o príjmoch ministrov republík, o príjmoch námestníkov generálnych prokurátorov republík ustanovenia o príjmoch námestníkov ministrov republík.

(3) Platové pomery prokurátorov, vyšetrovateľov prokuratúry a právnych čakatelov prokuratúry upravujú osobitné predpisy.

§ 51

(1) Právnych čakatelov prokuratúry prijímajú generálni prokurátori republík a pre vojenské prokuratúry hlavný vojenský prokurátor. Na pracovné pomery právnych čakatelov prokuratúry, s výnimkou právnych čakatelov na vojenských prokuratúrach, sa vzťahujú všeobecné právne predpisy.

(2) Právnym čakatelom na vojenskej prokuratúre môže byť len vojak v činnnej službe.

(3) Právni čakatelia prokuratúry sú oprávnení vykonávať jednoduché úkony prokurátora alebo vyšetrovateľa prokuratúry v rozsahu určenom generálnym prokurátorom Československej socialistickej republiky.

Šiesta časť Záverečné ustanovenia

§ 52

Zrušujú sa:

a) zákon č. 65/1956 Zb. o prokuratúre,

- b) ustanovenia zákona č. 67/1950 Zb. o pracovných a platových pomeroch sudcov z povolania, prokurátorov a sudcovských čakateľov (sudcovský zákon), pokiaľ sa vzťahujú na prokurátorov.

§ 53

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. augustom 1965.

Čl. II

Pracovnoprávne pomery prokurátorov, vyšetrovateľov a ostatných pracovníkov Generálnej prokuratúry nie sú zriadením Generálnej prokuratúry Československej socialistickej republiky, Generálnej prokuratúry Českej socialistickej republiky a Generálnej prokuratúry Slovenskej socialistickej republiky dotknuté. O zaradení týchto pracovníkov na jednotlivé generálne prokuratúry rozhodne do tridsiatich dní odo dňa účinnosti tohto zákona generálny prokurátor Československej socialistickej republiky po dohode s generálnymi prokurátormi Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.

Čl. III

V čase od 1. januára do 31. marca 1970 nadriadený prokurátor oprávnený na rozhodnutie podľa § 38 zákona o prokuratúre môže prokurátora, vojenského prokurátora alebo vyšetrovateľa prokuratúry i bez jeho súhlasu odvolať z funkcie a ustanoviť ho do inej funkcie prokurátora, vojenského prokurátora alebo vyšetrovateľa prokuratúry, prípadne i v inom mieste. Odvolaním z funkcie sa nekončí pracovný pomer prokurátora, vojenského prokurátora alebo vyšetrovateľa prokuratúry.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

